

Nieuw leven in coma

Colofon

ISBN: 978 94 6365 334 3

1e druk 2021

© 2021, Willy Janssen-Savelkoul

www.creataal.com

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

Telefoon: 058 - 289 48 57

www.elikser.nl

Tekstcorrectie: Marjoleine Schlösser-Geuze, ZonderFout.nl

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Foto omslag: Suzanne Hertog

Foto auteur: Wendy Boon fotografie

Alle met naam genoemde personen zijn betrokken bij de totstandkoming van dit boek en hebben toegestemd in het gebruik van hun naam. Enkele namen zijn op verzoek van de betrokkenen aangepast vermeld of achterwege gelaten.

Jacqueline heeft op geen enkele manier de intentie om met haar verhaal in dit boek iemand te kwetsen, te beschuldigen of in een negatief daglicht te plaatsen. Ze is ervan overtuigd dat iedereen te allen tijde met de beste bedoelingen en uit liefde voor haar gezin gesproken en gehandeld heeft.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Nieuw leven in coma

Willy Janssen-Savelkoul

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1	9
<i>Vrijdag 6 maart</i>	9
HOOFDSTUK 2	15
HOOFDSTUK 3	43
<i>Maandag 23 maart</i>	49
HOOFDSTUK 4	82
<i>Zondag 5 april - Pasen</i>	84
<i>Maandag 13 april</i>	93
<i>Maandag 20 april</i>	107
<i>Zaterdag 2 mei</i>	114
<i>Maandag 4 mei</i>	115
<i>Moederdag, zondag 10 mei</i>	122
HOOFDSTUK 5	125
<i>Ik ben er weer</i>	125
<i>Dinsdag 19 mei</i>	132
<i>Maandag 1 juni</i>	155
<i>Vrijdag 19 juni - mijn verjaardag</i>	170
HOOFDSTUK 6	178
<i>Zaterdag 11 juli</i>	178
<i>Dinsdag 1 september</i>	182
<i>Augustus 2015</i>	192
<i>Dinsdag 8 november 2016</i>	193
EPILOOG	197
DANKWOORD	210
AANBEVELINGEN	215

Begin maart 2015 was ik 26 weken in verwachting van ons tweede kindje toen ik ziek werd. De huisarts constateerde alleen een oorontsteking, maar toen ik de volgende dag bloed ophoestte, leek het toch op een longontsteking. Voor de zekerheid ging ik naar het ziekenhuis. Ik weet alleen nog dat ik daar door mijn partner Bjorn in een rolstoel naar binnen gereden werd, want ik kon haast niet meer lopen. Op 10 mei werd ik wakker in Groningen, op de dag dat onze zoon Milan zijn zelfgemaakte moederdagcadeautje bracht. In de tussentijd is er heel wat gebeurd...

HOOFDSTUK 1

Vrijdag 6 maart

Bij de voordeur treuzel ik even. Ik hoor Milan weer hoesten. Zo zielig zoals onze kleuter daar hartstikke verkouden in de woonkamer van mijn ouders op de bank ligt. Mijn moederhart wil het liefst bij hem blijven, maar ik heb beloofd dat ik mijn familie zou helpen met de voorbereidingen van het feest. Met een dun stemmetje piept Milan iets onverstaanbaars tegen Bjorn.

Ik verman me en stap naar buiten. Ik moet erop vertrouwen dat Bjorn wel belt als er iets is. Milan was gisteren tijdens de autorit van Limburg naar het huis van opa en oma op Goeree-Overflakkee ook al heel stilletjes. Op zijn schoot mijn tablet, waarop vrolijke dieren-animaties Milans aandacht probeerden te trekken. Normaal kan hij daar helemaal in opgaan.

Ik parkeer de auto bij de feestzaal en pak de doos met slingers uit de kofferbak. Ik voel me zelf ook niet helemaal fit. Misschien ben ik gewoon wat vermoeid door mijn zwangerschap. Maar kom op, we gaan er een leuke surpriseparty van maken vanavond. Mijn vader Gerard heeft nog steeds niet door wat er vanavond voor zijn zestigste verjaardag gaat gebeuren. Eerder vandaag heb ik mijn zus Annemarie, mijn broers Arnold en Gerard, de naamgenoot van mijn vader, al gezien. Samen hebben we de laatste voorbereidingen voor het feest gedaan. Het is altijd fijn om weer allemaal bij elkaar te zijn, want sinds ik naar Limburg ben verhuisd zien we elkaar minder vaak dan we zouden willen.

Op het feest heeft iedereen het naar de zin. En mijn vader al helemaal. Toch slaat bij mij de vermoeidheid al vroeg toe. Als ik even een rustige hoek opzoek, zie ik Bjorn met Milan aan zijn hand binnenkomen.

‘Hij wilde zo graag even kijken bij het feest van opa. We blijven niet lang hoor, ik ga hem zo in bed leggen’, zegt Bjorn bij mijn oor en loodst Milan tussen de mensen door richting opa en oma.

Mijn oom buigt zich naar mij toe: ‘Milan is toch vier jaar nu hè? En jij bent weer bijna aan het bevallen?’

Ik lach: ‘Ik zit pas op 26 weken hoor. Het duurt nog wel even. Maar bij een tweede heb je natuurlijk sneller een buikje.’

Een kwartiertje later besluit Bjorn dat het welletjes is. Ik wens Milan alvast welterusten en voel bij het knuffelen dat zijn wangetjes gloeien. Liever zou ik met ze mee naar huis gaan, maar het feest is nog in volle gang.

Die zondagochtend heb ik ook griep. Ik baal. We hadden ons zo verheugd op dit lange weekend logeren bij mijn ouders. We zouden nog met de hele familie samen lunchen, maar ik wil alleen nog maar naar huis. Alles is me te veel. Ik verlang naar mijn eigen bed. Hoesten doet zeer. De paracetamol verlaagt alleen de koorts. Ik wil gewoon naar Limburg. Nu. Bjorn verbaast zich over mijn stelligheid maar verzamelt wel gelijk onze spullen.

Bij Tilburg rijden we met onze ziekenboeg een grote file in. Op zondag nota bene.

We zijn allemaal geradbraakt als we thuis in Hoensbroek aankomen. Milan en ik kruipen samen in het grote bed en Bjorn verhuist naar Milans bed. Hij brengt ons ’s morgens ont-

bijt op bed en voelt er niet veel voor om ons ziek achter te laten en naar zijn werk te gaan.

Mijn stem heeft het ondertussen begeven, maar ik verzeker hem fluisterend dat wij het wel redden. Als er iets is, kan ik hem immers appen op zijn werk. Milan en ik kijken in bed wat tv, spelen spelletjes op de tablet en ik app en mail wat met mijn familie, vrienden en collega's. Tussendoor proberen we wat te slapen. 's Middags strompel ik voorzichtig naar beneden om een kop thee te maken en neem ik voor Milan een glas ranja mee. Dat staat nog halfvol op het nachtkastje als Bjorn weer thuiskomt.

Na de tweede onrustige nacht besluit Bjorn de huisarts te bellen. Ik voel me beroerd en ook Milan is slap van de koorts en ellende. Dit is toch geen gewoon griepje? De huisarts komt langs en constateert dat onze longen schoon zijn. Wel ontdekt hij bij ons allebei een oorontsteking en schrijft een antibiotica-kuur voor.

De volgende dag zit er na mijn zoveelste hoestbui een klodder roodbruin bloed in mijn zakdoek. Is dat erg? Ik google het op mijn telefoon. Longontsteking? Zou het inderdaad een longontsteking kunnen zijn? Bjorn belt de huisarts opnieuw en vraagt of we niet beter een longfoto kunnen laten maken. Maar daar voelt de huisarts niets voor. Hij wil zwangere vrouwen niet onnodig blootstellen aan röntgenstraling. We moeten gewoon een paar dagen afwachten tot de antibiotica werkt. Waarschijnlijk zal ik me vrijdag alweer een stuk beter gaan voelen. Bjorn belt mijn verloskundige om mijn controleafspraak van die woensdag af te zeggen. Zij vindt dat we inderdaad maar op het oordeel van de huisarts moeten vertrouwen.

Milan wordt langzaam weer wat actiever en vraagt weer om aandacht, zoals we van onze vierjarige gewend zijn. Ik kan die energie nu even niet meer opbrengen en laat het maar een beetje langs me heen gaan. Bjorn neemt vandaag vrij van zijn werk om voor ons beiden te zorgen.

Ik hang de hele lange nacht half rechtop tegen wat kussens om nog wat adem te krijgen tussen het hoesten door. Gelukkig slaapt Milan daar grotendeels doorheen. Als Bjorn tegen zeven uur zachtjes binnenkomt met ons ontbijt, verschijnt er meteen een bezorgde frons als hij mij ziet.

‘Gaat niet best hè? Ik heb je de hele nacht horen hoesten.’

Lusteloos haal ik mijn schouders op en voel tranen van ellende opwellen.

‘Mama is ziek’, bevestigt Milan terwijl hij uit bed springt en naar zijn papa loopt. ‘Ik ben niet ziek.’

Bjorn knuffelt hem.

‘Nee, gelukkig ben jij weer bijna helemaal beter. Wil je een cracker?’

Milan knikt en eet met kleine hapjes. Bjorn kijkt me aan.

‘Jij kiept zo meteen gewoon om, Jacqueline. Dit vertrouw ik niet. Dit kan ook niet goed zijn voor het kindje. Ik wil toch voor de zekerheid wel even overleggen met de verloskundige.’

Hij zoekt het nummer op en vertelt de verloskundige hoe ellendig ik er vanochtend bij lig. Zij begrijpt onze bezorgdheid en vindt dat ik dan maar beter gelijk voor een extra controle naar het ziekenhuis kan gaan. Dan kan de gynaecoloog ons waarschijnlijk wel geruststellen. Ze zal ons bezoek wel even aankondigen. We zijn allebei opgelucht dat er nu tenminste iets gaat gebeuren.

Bjorn kleedt Milan gelijk aan en zorgt voor wat proviand

in zijn rugzakje. Ondertussen hijs ik mezelf uit bed en traag trek ik een trui en broek aan. Hijgend reik ik naar de zwart met rode logeertas die nog half uitgepakt op de grond staat. Ik vermoed dat ik misschien een paar dagen opgenomen zal worden, dus ik pak een fijne positie-pyjama en wat ondergoed in. Ik trek aan het snoer van mijn telefoonoplader. Die moet ook mee. Ik wankel naar de badkamer. Mijn handen zoeken voortdurend steunpunten om niet te vallen. Mijn hoofd tolt en bonkt. Als ik mijn toilettas naar me toe trek, houd ik me nog net staande aan de rand van de wasbak. Tandborstel, tandpasta, deo, een paar tubes en potjes crème, mijn make-up en favoriete luchtje. Ik kan nu niet goed nadenken en stop maar alles in die tas.

Hoe kom ik nu die trap af? Gelukkig is Bjorn daar weer. Hij neemt de tas van me over. Langzaam en zwaar op hem leunend schuif ik tree voor tree de gladde houten treden af. Eindelijk beneden laat hij me voorzichtig op de bank zakken. Ik snak naar adem. Mijn borst doet zo'n pijn. Ik moet even uitrusten voordat ik de jas en laarzen kan aantrekken die Bjorn me aangeeft.

Hoe ben ik in de auto gekomen? Ik weet het niet meer. Het is inmiddels tegen negen uur in de ochtend als we bij het Heerlense ziekenhuis aankomen. Bjorn vindt een parkeerplek vlak bij de stalling van de groene ziekenhuisrolstoelen. Haastig loopt hij om onze auto heen en grabbelt ondertussen in zijn jaszak naar een winkelwagencentje. De vergrendeling klikt los. Bjorn zet de rolstoel vlak naast mijn geopende autoportier en helpt me met overstappen. Bedremmeld staat Milan erbij. Het rugzakje waarmee hij sinds kort naar de basisschool gaat, bungelt half op de grond.

‘Ga jij maar bij mama op schoot, dan kunnen we samen rijden. Wel voorzichtig hoor!’

Het is voor Bjorn de meest praktische manier om mij en Milan snel naar de afdeling Gynaecologie te brengen.

Ik laat het allemaal gebeuren en ben vooral blij dat Bjorn en Milan bij me zijn. Ik hoor mezelf zacht tegen Milan praten, maar kan me totaal niet meer herinneren wat ik tegen hem gezegd heb. Toch heb ik ook daarna nog urenlang gewoon gesproken met Bjorn, artsen en verplegers. Ik heb met mijn telefoon zelfs vanuit mijn ziekenhuisbed appjes en foto’s gestuurd naar vrienden en familie. Maar dat hoor ik pas veel later.

HOOFDSTUK 2

In de hal van het ziekenhuis kijkt Bjorn voor de zekerheid nog even op het overzichtsbord. Sinds kort heeft het voormalige Atrium-ziekenhuis zijn nieuwe naam Zuyderland, en dan zien de bordjes er opeens ook heel anders uit. Het is niet de eerste keer dat hij met Jacqueline bij Gynaecologie komt, maar nu heeft hij meer haast dan voorheen. Hij maakt zich zorgen, maar houdt zichzelf voor dat er waarschijnlijk helemaal niks aan de hand is. Straks krijgt Jacqueline iets tegen het hoesten en dan knapt ze gewoon weer op. Milan is toch ook alweer bijna beter. Dat gaat snel bij kleintjes. Milan ziet wel nog wat bleek, maar kan maandag vast wel weer naar school.

Op Gynaecologie meldt Bjorn zich bij de verpleegkundige aan de balie.

‘Jullie zijn al aangemeld door jullie verloskundige’, zegt ze met een bezorgde blik naar Jacqueline die met haar ene arm om haar buik en met de andere om haar zoontje weer in een hoestbui schiet. ‘Jullie mogen naar Verloskunde. De gynaecoloog weet dat je komt. Mijn collega brengt jullie wel.’

De gynaecoloog neemt de tijd om Jacqueline zorgvuldig te onderzoeken. Zij kan hen ook al snel geruststellen.

‘Met het kindje is niets aan de hand. Dat zit veilig en goed beschermd in de buik. Bij mama hoor ik wel een verschil tussen de linker- en rechterlong. Dat kan een longontsteking zijn. We maken voor de zekerheid even een thoraxfoto. Als je inderdaad longontsteking hebt, gaan we je opnemen,

Jacqueline. Want dan willen we jou en je kindje toch eventjes extra in de gaten houden.’

Verpleegkundige Reinier opent het dossier dat zijn collega hem aanreikt.

‘Doe jij de intake van deze patiënte? Het gaat om een vrouw van 34 jaar, 26 weken zwanger met longontsteking. Ze kan naar de vrije box.’

De wenkbrauwen van Reinier schieten omhoog en zijn hand gaat langs zijn stoppelbaard als hij de geboortedatum van de nieuwe patiënte ziet. Voor jonge patiënten op de intensive care voelt hij als ic-verpleegkundige altijd gelijk een extra dosis verantwoordelijkheid. Onder de teamleden op de afdeling ontstaat ook enige spanning als tot hen doordringt dat het om zo’n jonge vrouw gaat. En ook nog zwanger. Onwillekeurig ontstaat er dan extra alertheid. Ook ervaren ic-verpleegkundigen als Reinier raken dan wat uit hun beroepsmatige comfortzone. Zorgvuldig leest Reinier de aangereikte informatie over zijn nieuwe patiënte. Lage bloedwaarden, thoraxfoto toont zware longontsteking... Fijn dat er toevallig een box, een eenpersoonskamer, vrij is voor haar.

Als de klapdeuren openzwaaien en een van zijn collega’s Jacqueline in de rolstoel de afdeling binnenrijdt, verbaast Reinier zich erover hoe de vrouw erbij zit. Ze heeft zichtbaar hoge koorts en houdt angstvallig haar buik vast tijdens het hoesten. Maar op basis van haar onderzoeksgegevens, had hij een ziekere patiënte verwacht.

Reinier stelt zich voor aan Jacqueline en neemt de rolstoel over. Hij brengt haar naar het klaarstaande bed. Ze heeft moeite met ademen maar kan gelukkig prima antwoord geven

op zijn vragen, terwijl ze voorbereid wordt voor de opname. Ze is ook opmerkelijk kalm, maar heeft dringend extra zuurstof nodig. Reinier bevestigt daarvoor een neusbrilletje; een slangetje met zuurstof onder haar neus. Ze krijgt ook een infuusnaaldje in haar hand en een klem op haar vinger waarmee het zuurstofgehalte in haar bloed voortdurend getoond kan worden op een monitor naast het bed.

Jacqueline ondergaat alle handelingen gelaten.

‘Ik ben blij dat ik nu in goede handen ben en dat jullie mij en mijn kindje in de gaten kunnen houden. En ik ben blij dat ik in een bed lig’, fluistert ze met hese stem.

Als de cijfers op de piepende monitor verschijnen, wisselt Reinier een bezorgde blik met de arts die ondertussen een aantal controles uitvoert. De monitor geeft een zuurstofgehalte aan van slechts 63 procent. Dat kan niet kloppen als de patiënte nog zo kan praten. Ze besluiten wat bloed naar het laboratorium te sturen voor controle.

Als alle benodigde slangetjes en draden vastgeplakt zitten, reikt Jacqueline met haar nog vrije arm naar haar telefoon.

‘Ik app mijn partner even dat ik op de ic lig. Bjorn is met onze zoon terug naar huis gegaan. We waren de antibiotica van Milan vergeten.’

Ze klapt het hoesje met de zebra strepen open en typt met de duim van haar vrije hand op haar telefoon. Reinier is blij dat zijn patiënte ondanks haar hese stem zo tegen hem blijft babbelen. Dat betekent dat ze nog verbazend veel spierkracht heeft ondanks deze lage saturatie.

Thuis smeert Bjorn een boterham voor Milan en zorgt dat die ook zijn melk met daarin de medicijnen helemaal opdrinkt.

‘Gaan we mama nu halen?’, vraagt Milan.

‘Ik denk dat mama misschien een nachtje in het ziekenhuis blijft slapen. De dokters gaan haar eerst beter maken. En dan gaan we mama halen.’

‘Morgen?’

‘Ik denk morgen. Of overmorgen.’

Milan kruipt van zijn stoel.

‘Ik wil naar mama.’

‘We gaan ook weer meteen terug naar mama. Pak je rugzak maar.’

Bjorns telefoon geeft een ping. Snel leest hij het bericht van Jacqueline: ‘Ik lig op de ic aan de zuurstof.’ Wat is daar aan de hand? Hij heeft haar achtergelaten op Verloskunde. Ze moesten toch wachten op de uitslag van de longfoto. Hoezo ligt ze nu op de intensive care? Kan Milan dan nog wel mee? Bjorn staat op als hij door het raam zijn buurvrouw ziet lopen. Die is gelukkig vroeg thuis vandaag.

‘Kom maar mee, Milan. We gaan aan haar vragen of je even bij haar kinderen mag spelen.’

Zonder het antwoord van de kleuter af te wachten haast Bjorn zich met zijn kind op de arm naar de buurvrouw. Die vindt het geen probleem om Milan een paar uurtjes op te vangen. Als het onverwacht langer gaat duren, kan Milan desnoods wel blijven slapen, stelt ze praktisch voor.

Terug in het ziekenhuis vraagt Bjorn de weg naar de intensive care. Het blijkt een zaal met verschillende bedden naast elkaar. Alle patiënten zijn met draden en slangen verbonden met piepende en zoemende apparatuur. Aan kapstokjes naast de bedden hangen zakjes met vloeistoffen. Een verpleegkundige brengt Bjorn naar een eenpersoonskamer. Jacqueline zit

half rechtop met een zuurstofslangetje dwars over haar gezicht onder haar neus. Ze glimlacht en zwaait met de vingers van een met pleisters beplakte hand als ze Bjorn ziet binnenkomen. Een stevig gebouwde verpleegkundige met stoppelbaardje is bezig met de knopjes van een piepende monitor achter het bed.

‘Waar is Milan?’, fluistert Jacqueline zacht als Bjorn dicht bij haar staat.

‘Bij de buurvrouw. Daar hoeft je je geen zorgen over te maken. Hoe gaat het met je?’

‘Gaat wel.’

Maar Bjorn ziet aan haar vermoeide gezicht en de koortswangen dat het helemaal niet best gaat. De verpleegkundige draait zich om en geeft Bjorn een hand. Hij heeft een vriendelijke blik.

‘Waarom is ze hier op de intensive care? Is het niet goed met de baby?’

‘Met de baby gaat het goed volgens de gynaecoloog. De antibiotica hebben zeker 24 uur nodig om hun werk te doen. Maar door de longontsteking krijgt Jacqueline nu te weinig zuurstof in haar bloed. Kijk, hier op de monitor staat 75 procent. Bij een gezond persoon streven wij naar een onderwaarde van 90 procent. Daarom heeft ze dat slangetje onder haar neus met extra zuurstof.’

‘Kan het geen kwaad voor de baby, zo weinig zuurstof?’

‘Dat moet inderdaad niet te lang duren. Daarom doen we ook alles om haar zuurstof zo snel mogelijk flink omhoog te krijgen’, legt Reinier uit. ‘Jacqueline moet zichzelf en ook de baby in haar buik van zuurstof voorzien.’

Bjorn is blij dat ze nu in het ziekenhuis is. Stel je voor dat ze nog langer thuis afgewacht hadden. Enigszins gerustgesteld

gaat Bjorn op de stoel zitten die Reinier voor hem naast het bed schuift.

‘Ik heb mijn ouders en mijn werk al geappt dat ik in het ziekenhuis lig’, fluistert Jacqueline. ‘Bianca weet het ook. En ik heb een appje naar Miranda gestuurd. Dinsdag kon ik ook al niet naar haar verjaardag. Ze heeft nog niet geantwoord. Ze heeft avonddienst tot elf uur.’

‘Waarom lig je hier nog altijd alles te regelen? Rust jij nou maar uit, zodat je snel beter wordt.’

Ondanks haar uiterlijke kalmte is ze nerveus, beseft Bjorn. Dan gaat ze altijd meer praten.

Verpleegkundige Reinier stapt weer de kamer binnen, samen met een arts die Bjorn gelijk begroet alsof hij hem kent.

‘Fijn dat jij er nu ook bent, Bjorn. Ik wil jullie even uitleggen wat we gaan doen. We moeten Jacqueline snel meer zuurstof toedienen. We gaan via de neus een zuurstofkatheter inbrengen om de zuurstof dieper in de neus te kunnen brengen. Dat is eventjes vervelend, Jacqueline, maar hopelijk gaat dat helpen.’

Jacqueline knikt loom.

In de volgende uren leidt dit echter nog altijd niet tot het gewenste resultaat. De zuurstofcijfers op de monitor blijven dalen. Reinier is voortdurend in de buurt en verlaat de kamer alleen om te overleggen met de arts en zijn team. De middag kruipt voorbij.

Tegen de avond besluit de arts dat ze opnieuw moeten opschalen met de zuurstof. Jacqueline krijgt een plastic kapje over haar neus en mond waarmee twaalf keer per minuut een stoot zuurstof naar binnen wordt geperst. Het masker zit heel strak en oncomfortabel tegen haar gezicht geklemd. Ze laat